

PROTOKÓŁ Nr XXI/2016
z obrad uroczystej sesji Rady Miejskiej w Radymnie

Sesja rozpoczęła się w dniu 18 września 2016 r. o godz. 14³⁰.

Obrady sesji trwały do godz. 15²⁰.

Lista obecności Radnych oraz lista obecności Przewodniczących Zarządów Osiedli stanowią załączniki do niniejszego protokołu.

Na stan 15 Radnych na Sali Obrad obecnych było 13 Radnych. Nieobecny byli Radni; Pan Zbigniew Poręba oraz Pan Wiceprzewodniczący Rady Marek Jackowski.

Obrady prowadził Przewodniczący Rady Miejskiej w Radymnie Pan Witold Pawlik.

Porządek obrad XXI sesji:

1. Otwarcie obrad.
2. Powitanie zaproszonych Gości.
3. Wystąpienia okolicznościowe.
4. Zamknięcie obrad XXI Uroczystej Sesji Rady Miejskiej w Radymnie

Obrady otworzył Przewodniczący Rady Pan Witold Pawlik witając gości zaproszonych na sesję tj. władze sejmiku, Marszałka województwa podkarpackiego, władze powiatu, burmistrzów i wójtów oraz pozostałych gości wg. zajmowanych stanowisk i funkcji.

Następnie Pan Przewodniczący Witold Pawlik w swojej przemowie nakreślił rys historyczny związany z chrztem Mieszka I uznawanym jednocześnie za powstanie państwowości polskiej, bez którego nie było by też obchodów 650 lat lokacji Radymna.

Po zakończeniu przemowy Przewodniczący Rady Miejskiej Pan Witold Pawlik zaprosił gości do zabierania głosu.

Jako pierwszy w imieniu Senatora Rzeczypospolitej Mieczysława Golby zabrał głos dyrektor biura senatora Pan Andrzej Homa. W swoim przemówieniu Pan Dyrektor Andrzej Homa podziękował za możliwość uczestniczenia w tak doniosłych uroczystościach. Pogratulował wszystkim obecnym za to, że pamiętają o historii i jednocześnie ją tworzą. W imieniu Pana Senatora Mieczysława Golby złożył list gratulacyjny na ręce Burmistrza Radymna Krzysztofa Romana.

Kolejną mowę okolicznościową wygłosił Przewodniczący Rady Powiatu Jarosławskiego Pan Zbigniew Piskorz wspominając 1050 lat Państwa Polskiego i znaczenie Radymna w lokalnej społeczności i powiecie jarosławskim.

Następnym mówcą był Pan Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu dr Paweł Trefler. W swoim wystąpieniu podziękował za zaproszenie na uroczystości 650-lecia lokacji Radymna oraz 1050-lecia Chrztu Polski. Pan Rektor Paweł Trefler wspominał o ścisłej współpracy uczelni którą kieruje i miastem Radymno na wielu płaszczyznach. Między innymi podkreślił, że w Przemyślu jest uczelnia (PWSW) otwarta na ścisłą współpracę, która oferuje swoją energię i pomysłowość młodych ludzi wspartą wiedzą i doświadczeniem kadry uczelni.

Po przemówieniu Rektora PWSW głos zabrał Burmistrz Jarosławia Pan Waldemar Paluch. Dziękując za zaproszenie podkreślił bliskość miast Jarosławia i Radymna. Nie tylko geograficzną ale przede wszystkim bliskość kulturową i gospodarczą potwierdzona poprzez wspólne inwestycje.

Ostatnią przemowę okolicznościową wygłosiła Radna Sejmiku Województwa Podkarpackiego Pani Anna Huk. Pani Radna Sejmiku Anna Huk pogratulowała organizatorom tak doniosłej uroczystości.

W przemówieniu podkreśliła znaczenie bliskiej współpracy na wszystkich szczeblach władzy. Kończąc swoje wystąpienie przeprosiła zebranych, gdyż musi opuścić uroczystości bo dzisiejszego dnia świętuje nie tylko 1050 lat chrztu polski ale prywatnie też kontynuując polską tradycję udaje się też na ceremonię chrzcin swojego wnuka.

Po tym Pan Przewodniczący Witold Pawlik zaprosił zebranych do obejrzenia i wysłuchania okolicznościowej prezentacji przygotowanej z okazji uroczystości 650 lat Radymna.

Prezentacja stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Pan Przewodniczący zaprosił uczestników obrad na kolejną uroczystą sesję planowaną na 22 października i po wyczerpaniu porządku obrad o godz. 15²⁰ zamknął obrady XXI sesji Rady Miejskiej w Radymnie oraz podziękował Radnym oraz wszystkim obecnym za udział w sesji.

Protokołował: *Daniel Fijałkowski*

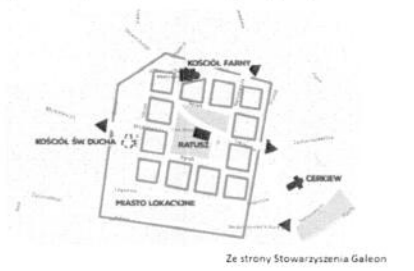

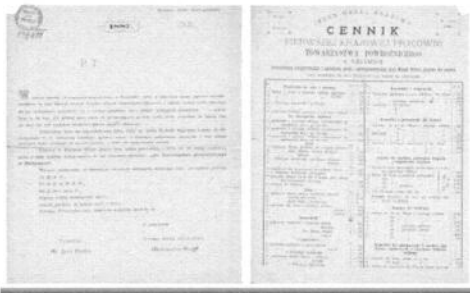
Daniel Fijałkowski

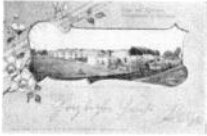

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Radymnie

Witold Pawlik

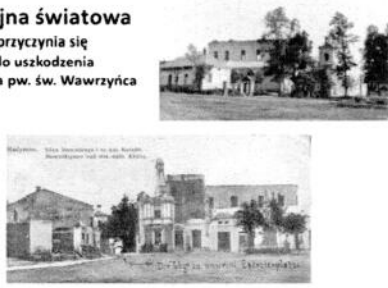
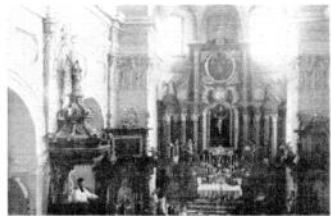

<h2 style="text-align: center;">650 lat lokacji Radymna</h2> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div>	<p>Zapraszamy Państwa do krótkiej podróży w czasie – jej celem jest przybliżenie historii naszego miasta, jego zabytków i mieszkańców.</p>
 <p style="text-align: center;">Radymiczanianie IV-VI wiek Zamieszkują ziemie nad Wisłą i Sanem</p>	<p>Nazwa naszego miasta wywodzi się od lechickiego plemienia Radymiczan, którzy żyli nad Wisłą i Sanem od IV do VI wieku, a później stąd wywędrowali. O Radymiczanach wspomina między innymi Jan Długosz pisząc: „świadkiem ich (tj. Radymiczan) jest miasteczko Radymno nad Sanem.</p>
 <p style="text-align: center;">1366r. Kazimierz Wielki przekazuje Bernardowi z Szywałdu akt lokacyjny Radymna</p> <p style="text-align: right; font-size: small;">Ze strony Stowarzyszenia Galeon</p>	<p>Pierwszy dokument osadniczy Radymno otrzymało w 1366r. z rąk Kazimierza Wielkiego. Król obdarzył w nim Bernarda z Szywałdu prawem do „osadzenia wsi nowej na polach nazwanych Radymnie w ziemi przemyskiej, na 14 łanach, przy jednoczesnym przeznaczeniu 2 łanów dla sołtysa, 2 łanów na uposażenie kościoła parafialnego oraz 1 łanu na pastwisko”.</p>
 <p style="text-align: center;">1377r. Władysław Opolczyk nadaje Mikołajowi Żelazna Głowa sołectwo w Radymnie.</p> <p style="text-align: center;">Osadzie nadano prawo magdeburskie wraz z samorządem</p>	<p>W 1377r. książę Władysław Opolczyk nadał Mikołajowi Żelazna Głowa sołectwo we wsi Radymno, osadzie zostało nadane prawo magdeburskie, a wraz z nim samorząd. Korzystne położenie na głównym szlaku handlowym, łączącym Małopolskę z Przemysłem i Lwowem, było przyczyną szybkiego rozwoju Radymna. Jego mieszkańcy zajmowali się uprawą roli, hodowlą bydła, ale coraz częściej także handlem i rzemiosłem. W tym okresie Radymno zamieszkiwała ludność mieszana pod względem etnicznym i wyznaniowym. Świadczy o tym istnienie zarówno kościoła katolickiego, jak i cerkwi prawosławnej.</p>
<p style="text-align: center;">1384r. Maria Andegawenka córka Ludwika Węgierskiego podarowała Radymno biskupom przemyskim</p> 	<p>W 1384r. Maria, córka króla Ludwika Węgierskiego podarowała Radymno biskupom przemyskim. Od tego czasu na długie lata osada została wyłączona spod władzy świeckiej. Pod koniec XIV wieku Radymno było już dużą, dobrze zagospodarowaną wsią, a jego mieszkańcy w coraz większym stopniu zaczęli się trudnić zajęciami charakterystycznymi dla ludności miejskiej, takimi jak rzemiosło i handel.</p>

 <p>1431r. Władysław Jagiełło nadał Radymnu prawa miejskie</p>	<p>Prawnego potwierdzenia tych zmian dokonał król Władysław Jagiełło nadając Radymnu w 1431r. prawa miejskie. Król obdarzył miasto prawem odbywania targów w każdy wtorek oraz raz w roku jarmarku na św. Wawrzyńca tj. 10 sierpnia. W XV wieku miasteczko przeżywało okres swego rozwoju związanego ze szczególną opieką roztoczoną nad Radymnem przez biskupów przemyskich. Rozszerzono wtedy przywileje miasta, przyznano</p>
<p>1623r. W wyniku najazdu tatarskiego miasto zostało całkowicie spalone</p> 	<p>Położenie geograficzne miasta przyczyniało się do częstych zniszczeń wojennych. Już pod koniec XV wieku Radymno nękane było nieprzyjacielskimi najazdami – wołoskimi i tatarskimi – po których miasto przez dłuższy czas próbowało wrócić do stanu wcześniejszej świetności. Wiek XVII upłynął pod znakiem wojen w całej Rzeczypospolitej, nie oszczędziły one także naszego miasta. Szczególnie tragiczny był najazd tatarski w roku 1623, w wyniku którego Radymno zostało całkowicie spalone. Zniszczeniu uległy wtedy najistotniejsze dokumenty miejskie i kościelne. W następnym roku Tatarzy powtórzyli napad i wzięli w jasyr wielu mieszkańców. Po tych smutnych doświadczeniach, po raz kolejny przystąpiono do odbudowy miasta. Radymno otoczono wałami obronnymi i fosami, wzniesiono drewniane baszty. W 1629r. miasto liczyło ok. 1200 mieszkańców i miało 154 domy. Lata 1648 i 1649 przyniosły nowe nieszczęścia. Tym razem ich sprawcą były hordy tatarsko-kozackie.</p>
 <p>1656r. Przez Radymno przechodzą wojska szwedzkie Karola Gustawa 1657r. Wtargnięcie do Radymna wojsk siedmiogrodzkich Ks. Jerzego Rakoczego</p>	<p>W 1656r. przeszły przez Radymno wojska króla szwedzkiego Karola Gustawa, rabując wszystko, co przedstawiało jakąkolwiek wartość. Rok później do miasta wtargnęły oddziały księcia siedmiogrodzkiego Jerzego Rakoczego, po nim zaś kozackie. Wiele domów poszło z dymem, inne opustoszały. Po napadzie tatarskim w 1674r. w miasteczku pozostało jedynie 7 rodzin, w kolejnych latach liczba ludności zaczęła stopniowo wzrastać do około 300 osób w 1678r.</p>
<p>Przejazdy i napady chorągwi zaciężnych</p> <p>Wapowskiego Stadnickiego Wiśniewskiego</p>	<p>Utrapieniem dla Radymna były przejazdy oraz napady szlacheckich wojsk zaciężnych. W przypadkach gdy mieszcianie mieli do czynienia z mniej licznymi oddziałami, stawiali opór i nie puszczali wojsk za wały, kiedy jednak siły przybyśzów były znaczne – musieli rezygnować z obrony. Łupiły Radymno chorągwie Wapowskiego, Stadnickiego, Wiśniewskiego, czasem udało się mieszczanom wykupić, częściej padali ofiarą bezlitosnych rabunków. Późniejsze klęski – napady, epidemie, pożary – dotknęły Radymno na początku XVIII wieku, lecz i po nich nie poddało się ono losowi i z uporem dźwigało się z nieszczęść.</p>

<p>Przypuszczalny rozkład zabudowy miejskiej w XVII w.</p> 	<p>W II połowie XVIII wieku ludność miasta liczyła 650 osób. Miasto posiadało trzy kościoły, szpital dla ubogich, szkołę parafialną, cegielnię, okazałą rezydencję biskupów przemyskich. Rzemieślnicy radymniańscy zrzeszali się w siedmiu stowarzyszeniach cechowych: rzeźników, szewców, kuźnierzy, sitników, krawców, piekarzy i innych stanowiących tzw. cech wielki. Spośród rad rzemieślników wybierano najczęściej władze samorządowe. Tworzyli je burmistrz, wójt miejski i czterej ławnicy. Wybór władz samorządowych odbywał się przeważnie w marcu, w obecności i przez pospólstwo miejskie w ratuszowej izbie sądowej. Uważano przy tym, aby na te urzędy wybierać takich mieszczan, „których umiejętności, cnota, bojaźnią Bożą i dobrym swoim przykładem mogli być całemu miastu pożyteczni”.</p>
<p>1772-1918. Radymno znajduje się w zaborze austriackim 1860r. Budowa linii i stacji kolejowej</p> 	<p>W latach 1772-1918, przez 146 lat miasto znajdowało się pod zaborem austriackim. W tym czasie dokonało się wiele zmian, np. w 1860r. przez miasto przeprowadzono linię kolejową i wybudowano stację, która istnieje do dzisiaj. W tym czasie zmieniono herb miasta, zastępując biskupią infułę wizerunkiem zagłowca kołyszającego się na falach.</p>
<p>1868r. Radymno siedzibą sądu grodzkiego 1884r. Powstaje Towarzystwo Powroźnicze Towarzystwo Szkoły Ludowej Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” Straż Ogniowa</p> 	<p>W XIX wieku nastąpiło ożywienie gospodarcze. W 1868r. ustanowiono w Radymnie sąd grodzki, w 1884r. zawiązane zostało Towarzystwo Powroźnicze, powstały wtedy także Towarzystwo Szkoły Ludowej, Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, Straż Ogniowa. Na przełomie XIX i XX w. postawiono nowy, murowany ratusz z wieżą zegarem i nowym herbem. Radymno liczyło wtedy 2700 mieszkańców narodowości polskiej, ruskiej i żydowskiej. Przez pewien czas miasto było ośrodkiem powiatowym, i mimo utraty tej funkcji pozostały tu różne urzędy: magistrat, poczta, sąd powiatowy, posterunek zandarmerii, notariusz, adwokat, lekarze i aptekarz.</p>
<p>Cennik Towarzystwa Powroźniczego w Radymnie z 1887r.</p> 	<p>Tradycje powroźnictwa sięgają dużo wcześniejszych czasów. Radymniańscy powroźnicy byli najliczniejszą grupą rzemieślników w Radymnie, przez dziesiątki lat kontynuować cechowe tradycje i zwyczaje. Docierali oni ze swymi wyrobami, głównie były to powrozy i sieci, na odległe targi, a nawet nad Bałtyk, co potwierdzają przekazy o wyrabianiu lin na potrzeby floty królewskiej. Towarzystwo Powroźnicze to jedna z pierwszych spółdzielni w ówczesnej Galicji. Jej były bardzo skromne. Rzemieślnicy prowadzili produkcję we własnych domach lub przydomowych warsztatach, nie mieli wspólnego magazynu ani płatnej administracji. Dopiero po pewnym czasie zdobyto pomieszczenia na kancelarię i magazyn. Mieściły się one przy ulicy Mickiewicza, w tym miejscu gdzie obecnie znajduje się szkoła. Zwiększające się dochody pozwoliły na zakupienie w 1893r. posiadłości gruntowej przy ulicy 3 Maja. Na początku XX wieku (w 1900 lub 1901r.) postawiono tu budynek, w którym umieszczono kancelarię i magazyn, a wkrótce w sąsiedztwie wybudowano halę produkcyjną. Wyrabiano tu sznury, liny okrętowe, postronki, batogi, taśmy, hamaki, sieci rybackie, saki, wiewierze, czerpaki. Duże zamówienia składało wojsko, dla niego produkowano sieci do maskowania artylerii, postronki dla kawalerii. Wyroby sprzedawano w całej Polsce.</p>

<p>1896r. Pierwsze jednostki wojskowe zasiedlają koszary</p> 	<p>Aby zapewnić odpowiednie warunki obrony przyczółka mostowego na Sanie pod Radymnem oraz zakwaterowania jego załogi, przystąpiono do budowy umocnień połowych na terenie wsi Michałówka oraz przysiółka Zagrody, na terenie zaś wsi Skołoszów – dwóch obiektów koszarowych: jednego dla piechoty, drugiego dla kawalerii. Najpierw w miejscu ogrodu pałacu biskupiego tuż nad Radą zbudowano koszary piechoty, a następnie w pobliżu nadszańskich łąk na Złotej Górze – koszary kawalerskie. Planowano, że w Radymnie będą stacjonować 4 kompanie piechoty i 4 szwadrony kawalerii. W 1896 roku do obiektów tych wprowadziły się pierwsze jednostki. W tzw. koszarach dolnych został zakwaterowany 3 Batalion 9 Galicyjskiego Pułku Piechoty Księcia Karola Józefa, którego dowództwo stacjonowało w Przemyślu, natomiast w koszarach górnych – 3 dywizjon 8 Czeskiego Pułku Dragonów z dowództwem w Jarosławiu.</p>
 <p>I wojna światowa Wielka bitwa nad Sanem i walki o Twierdzę Przemyśl</p> 	<p>Niewiele zmieniło się na początku XX wieku, potem wybuchła I wojna światowa, którą Radymno najmocniej odczuło podczas wielkiej bitwy nad Sanem oraz w walkach o Twierdzę Przemyśl.</p>
<p>1921r. Radymno liczy 1907 mieszkańców</p> <p>1939r. Liczba mieszkańców miasta przekracza 2500</p> 	<p>W 1921r. miasto liczyło 1907 mieszkańców, w tym: 1035 Polaków, 808 Żydów i 63 Rusinów. W 1939 r. liczba mieszkańców przekroczyła 2500 osób.</p>
<p>1933-1939r. W Radymnie stacjonuje 10 Dywizjon Taborów</p> 	<p>Od 1933r. w Radymnie stacjonował 10 Dywizjon Taborów. Zgodnie z planem mobilizacyjnym pod koniec sierpnia i na początku września 1939 dywizjon mobilizował kolumny taborowe m.in. dla: Drugiej Dywizji Piechoty Legionów, Dwudziestej Drugiej Dywizji Piechoty Górskiej, Dwudziestej Czwartej Dywizji Piechoty oraz Trzydziestej Szóstej Dywizji Piechoty Rezerwowej. Część oficerów tego Dywizjonu Rosjanie zamordowali w Katyniu w 1940r.</p>

<p>10.09.1939r. Wojska niemieckie wkraczają do Radymna</p> 	<p>10 września 1939r. do miasta wkroczyły wojska niemieckie, aresztowano wówczas wielu mieszkańców, część Żydów z Radymna wysiedlono, a innych zgładzono na terenie tzw. cmentarza żydowskiego.</p>
 <p>1954-1961r. Radymno miastem powiatowym</p> <p>Dziś Miasto zajmuje 1359ha i ma ok 5500 mieszkańców</p> 	<p>Po II wojnie światowej miasto rozbudowało się i rozwinęło. Reaktywowano I Krajowe Towarzystwo Powroźnicze, utworzono powiat radymniański, który istniał w latach 1954-1961. Dziś miasto zajmuje powierzchnię 1359 ha i liczy około pięć i pół tysiąca mieszkańców. Powróćmy jeszcze do odleglejszych czasów naszego miasta, by przypomnieć miejsca, które w znacznej swej liczbie możemy poznać tylko z dawnych dokumentów, rycin czy fotografii.</p>
<p>1432r. Pierwsza świątynia obrządku łacińskiego na terenie parafii Radymno pw. św. Mikołaja</p> <p>XVII w. Powstaje kościółek szpitalny pw. Św. Ducha</p> 	<p>W Radymnie na przestrzeni wieków istniały trzy świątynie. Najstarszą z nich był kościółek św. Mikołaja (w Skołoszowie), w północnej części miasta wznosił się drewniany kościół farny pod wezwaniem św. Wawrzyńca, a niedaleko niego powstał w XVII wieku kościółek szpitalny pod wezwaniem Św. Ducha. Wzmianka o pierwszej świątyni obrządku łacińskiego na terenie parafii Radymno pochodzi z 1432 r. Dotyczyła ona kościoła pod wezwaniem św. Mikołaja. Kościół ten istniał do 1784 roku, kiedy został rozebrany przez Austriaków. Dziś w tym miejscu znajduje się krzyż upamiętniający najstarszą parafialną świątynię. Miejscowa legenda głosi, iż obraz św. Mikołaja z tego kościoła sam przywędrował do radymniańskiej fary.</p>
 <p>XV w. Powstaje drewniany kościółek pw. św. Sebastiana i Wawrzyńca</p> <p>1623 r. W wyniku napadu tatarskiego kościół zostaje zniszczony</p> 	<p>W XV wieku postawiono kolejny kościółek. Znajdował się on w centralnej części miasta, a za patronów przyjęto świętych Sebastiana i Wawrzyńca. Liczne pożary, jakie nawiedzały Radymno w XV i XVI wieku oszczędzały tę świątynię. Dopiero najazd tatarski w 1623 roku doprowadził do zniszczenia kościoła.</p>
<p>1729r. Wybudowano murowany kościół pw. św. Wawrzyńca</p> <p>1730r. Kościół zostaje poświęcony</p> 	<p>W 1729 roku na miejscu dawnego drewnianego został wybudowany nowy, ale już murowany. Głównym fundatorem został prepozyt radymniański ksiądz Sebastian Zawadzki, proboszcz w Radymnie w latach 1705-1728. Budowę kościoła popierał również Aleksander Antoni Fredro, ówczesny biskup przemyski, ponieważ Radymno należało do dóbr biskupstwa. Według lustracji z 1748r. kościół wyglądał następująco: „murowany z cegły, blachą białą cały podbity, po bokach tego kościoła nad zakrystią i kaplicami dach z gontów stary, pośrodku tego dachu kopuła blachą białą podbita”. Świątynia została poświęcona w 1730r. przez biskupa przemyskiego Andrzeja Pruskiego. Kościół był jeszcze wtedy w stanie surowym, o jego wykończenie, dekorację architektoniczną i marmurową posadzkę zadbał biskup Aleksander Fredro.</p>

	<p>Podróżujący po Galicji XIX-wieczny historyk i etnograf, Żegota Pauli, tak opisał radymniańską farę: „Kościół ten z daleka – malowniczy ma widok. Kaplica po prawej stronie ma malowanych po ścianach świętych polskich. Ołtarz św. Agnieszki, panna z barankiem, ciekawy jest, bo u spodu obrazu namalowany jest dawca tego obrazu z XVIII wieku, pewnie mieszczanin z Radymna, z żoną i dzieciątkiem”.</p>
<p>I wojna światowa przyczynia się do uszkodzenia kościoła pw. św. Wawrzyńca</p> 	<p>I wojna światowa i tocząca się w okolicach Radymna tzw. „wielka bitwa nad Sanem” w roku 1915 przyczyniła się do uszkodzenia świątyni. Zniszczone zostały całkowicie więzadła dachowe, a w sklepieniu powstały 4 dziury po granatach artyleryjskich. Na szczęście II wojna światowa nie uczyniła większych szkód kościołowi.</p>
	<p>Kościół św. Wawrzyńca jest podłużną bazyliką o nawie głównej krytej sklepieniem kolebkowym. Nawy boczne kryte są sklepieniem krzyżowym. Wystrój wnętrza jest barokowy. W świątyni znajduje się 7 ołtarzy. Główny, pod wezwaniem św. Wawrzyńca został wykonany z drewna.</p>
<p>1806r. Zostaje wybudowana drewniana cerkiew pw. Zaśnięcia NMP</p> 	<p>W 1806r. została wybudowana drewniana cerkiew pod wezwaniem Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny. Świątynia ta została zbudowana na planie krzyża łacińskiego. Cerkiew radymniańska znajdowała się przy ulicy Cerkiewnej. Naprzeciw niej stał szpital z izbą dla ubogich. W rogu placu cerkiewnego znajdowała się szkoła z izbą dla dzieci. W budynku tym mieszkał diak cerkiewny, który oprócz edukacji dzieci miejskich, piastował urząd pisarza miejskiego.</p>
 <p>1905r. Drewniana cerkiew ulega pożarowi 1906-1911r. Budowa murowanej cerkwi pod tym samym wezwaniem 1961r. Cerkiew zostaje rozebrana</p>	<p>W 1905 roku drewniana cerkiew uległa pożarowi, w roku następnym przystąpiono do budowy nowej cerkwi. Usytuowana ona była w miejscu, gdzie obecnie znajduje się boisko przy dawnym budynku Szkoły Podstawowej. Po II wojnie światowej, decyzją władz komunistycznych, w cerkwi urządzono magazyn materiałów budowlanych, a w 1961r. świątynię zburzono.</p>

<p>1628r. Pierwsze wzmianki o Żydach w Radymnie</p> <p>1644r. Przywilej dla Abrahama Jakubowicza</p> <p>1848r. Zbudowano drewnianą synagogę</p> 	<p>Pierwsza wzmianka o Żydach w Radymnie pochodzi z 1628 roku. W 1644r. biskup Piasecki zezwolił na pobyt w mieście arendarzowi Abrahamowi Jakubowiczowi i jego sukcesorom. W przywileju Jakubowicz otrzymał pozwolenia na kupno parceli i zbudowanie domu oraz szynkowanie „likworów” tj. gorzałki i piwa, pod warunkiem nie pożyczania pieniędzy na procent. To pozwolenie spowodowało powolne, ale stałe wnikanie Żydów do miasta. Były w dziejach Radymna lata, w których mieszkało tu prawie tyle samo Żydów, co Polaków. Żydzi mieli w Radymnie synagogę z drewna, zbudowaną w 1848r., cmentarz i łaźnię. Na przełomie XIX i XX wieku działała w Radymnie żydowska szkoła talmudyczna, do której uczęszczało 20 uczniów.</p>
 <p>1918r. Radymniańscy Żydzi zbudowali murowaną synagogę</p>	<p>W 1918r. w miejsce drewnianej synagogi zbudowano nową, murowaną. Pełniła ona rolę świątyni do września 1939r. Podczas II wojny światowej Niemcy zdewastowali synagogę, a na obrzeżach miasta zorganizowali obóz pracy.</p>
<p>1943r. Niemcy mordują wielu mieszkańców Radymna wyznania mojżeszowego</p> 	<p>W 1943r. rozstrzelali i pogrzebali wielu mieszkańców Radymna wyznania mojżeszowego. Po wojnie budynek synagogi stał przez pewien czas opuszczony. W latach 50-tych przystosowano go do celów handlowych. Mieściły się tu sklepy i rozlewnia wód gazowanych. Na cmentarzu żydowskim po wojnie umieszczono pamiątkowy głaz-pomnik z napisem treści: „W dowód pamięci męczeńskiej śmierci ponad 100 osób narodowości żydowskiej, zamordowanych przez okupanta w marcu 1943r. – społeczeństwo Radymna”. Obecnie cmentarz jest nieczynny.</p>
 <p>Mapa Radymna z lat 1763-87</p>	<p>Ośrodkiem miasteczka pozostawał jego rynek w kształcie kwadratu o bokach 124m. Środek rynku zajmował ratusz. Był to budynek drewniany, w którym wydzielono jedną mniejszą izbę na sądy, drugą zaś większą na zebrania miejskiego pospólstwa. Na gontowym dachu była kopolka z żelazną wywieszką w kształcie herbu miejskiego, obok zwiisał dzwonek dla zwoływania zgromadzeń pospólstwa. Ratusz obudowano dokoła przydaszkami, czyli drewnianymi podcieniami dla przekupek i wolnej sprzedaży. Przed ratuszem stał pręgierz z klatką i kuną dla ludzi „nieposłusznych prawu miejskiemu”. Od południowej strony ratusza znajdowały się dwie sadzawki stale oczyszczane dla bezpieczeństwa pożarowego. Z rynku wyznaczono osiem uli, określających swą nazwą kierunek drogi: Cerkiewna, Kościelna, Do Kościoła, Poprzeczna, Zatylna, Wodna, Przemyska, Jarosławska. Wokół centralnie położonego runku znajdowały się domy, uliczki i place mieszczące się w obrębie miejskiej linii fortyfikacyjnej. Poza tym śródmiejskim obszarem rozpościerała się dalsza podmiejska zabudowa miasteczka, w postaci niewielkiej liczby domków wśród wielu ogrodów i sadów. Pas fortyfikacyjny wyznaczał obszar właściwego miasteczka. Nie były nim objęte przedmieścia o nazwie: Kacza Wola, Przedmieście Dolne, Błonia Miejskie, Czechowice, Dolina Rady, Psi Rynek i inne.</p>

<p>Radymniański rynek początek XXw.</p> 	<p>Na przełomie XIX i XX wieku zbudowano nowy, piętrowy ratusz murowany, w którym umieszczono władze miejskie, lokal sądowy, kilka sklepów i niewysoką wieżyczkę z zegarem i nowym herbem miejskim. Miasteczkiem od 1896r. kierowała reprezentacja gminna złożona z 24 radnych i 12 zastępców. Zwierzchnikiem gminy był naczelnik mający do pomocy zastępcę, 5 asesorów i 6 miejskich urzędników. Kierowali oni społecznością Radymna liczącą: 2700 osób narodowości polskiej, ruskiej i żydowskiej, mieszkającej w 300 domach. W mieście znajdowały się różne urzędy: magistrat, poczta, urząd podatkowy, sąd powiatowy i posterunek żandarmerii.</p>
<p>Hala targowa pozostałość danego budynku ratusza</p> 	<p>Ratusz przetrwał w swojej niezmienionej formie do 1939r. Zajmując Radymno Niemcy podpalili budynek ratusza. Zniszczenia uniknął tylko parter budynku. Po wojnie został on przykryty nowym dachem, a budynek zaczął pełnić rolę hali targowej.</p>
<p>Dziękujemy za uwagę</p> <p>Tekst komentarza: p. Maria Lewandowska Prezentacja: p. Jerzy Mil Czytał: Kacper Moszumański</p>	<p>Dziękujemy za uwagę. Tekst komentarza przygotowała pani Maria Lewandowska, autorem prezentacji jest pan Jerzy Mil.</p>